

TUTÚ NÍ CADÚHA TÉ PǼBLÚ QUIHÍⁿ NDAHA TÉ TÌTÚ

Té PǼblú cáduha-dé tutú quíhíⁿ ndaha té Títú

¹ Yúhú té PǼblú xínú cuèchi-í núú Yǎ Ndiöxí, te diu-gá ní tendaha ñaha-gá xii-í càháⁿ-í tnúhu Xítohó Jesucristú núú ñǎyiu cuendá quíndáá iní nchaa ñáyiu ní cachí Yǎ Ndiöxí naníhí tàhú, ndihí cuendá sá tècú tnùnì váha-yu tnúhu-gá, te ñáyiu na quíndáá iní tnúhu-gá cada ndáá-yu cundecú-yu ichi-gá.

² Te yúhú dácuàha-í-yu tnúhu-gá cuendá cundecu ndihí-yu tnúhu ndee iní sá cùndècu ndihí-yu Yá Ndiöxí nì caa nì quíhíⁿ, chi ndéé cùtnàhá vátá ngǎva-gá ñuyíú-a ní cachí-gá sá cùndècu ndihí ñaha-gá xii-yu, te ñá túú dándahú ñáhá-gǎ, chi quède-gá ìⁿ sá càháⁿ-gá.

³ Te ní sáá nduu ñǎ cachí-gá sá ñihí-yu tnúhu nàcuáa cuáháⁿ tnúhu-gá, te diu-ni tnúhu-áⁿ ñǎ cachí Yǎ Ndiöxí Yaá dácăcu nihnu ñaha xii-o núú ùhú núú ndàhú sá dácuàha-í ñáyiu.

⁴ Te tutú-a càduha-í cuendá daquixi-í ndaha yòhó té Títú, téé ní sanu ichi ndisa-í ichi Xítohó Jesucristú, chi ìⁿ-ni tnúhu sàndáá iní-ó. Te xicáⁿ táhù-í núú Tǎtá-ó Dǔtú Ndiöxí sá ìo na chìndee chitúu ñaha-gǎ xii-n, te diu-ni-gá ná càda te ío váha cuu iní-n cùndecu-n. Te xicáⁿ táhú tùcu-í núú Xítohó Jesucristú Yaá dácăcu nihnu ñaha xii-o núú ùhú núú ndàhú sá díú-ní dùcaⁿ na cada ñaha-gá xii-n.

Chìuⁿ quide té Tìtú distritú Crětá

⁵ Te yúhu ní dándõo ñaha-ĩ xii-n distritú Crětá, chi cuíní-í cada-n nchàa chiuⁿ cumání, te cuíní-í taxi ndecu-n cuè téé quindaha ñaha xii cue ñáyiú sàndáá iní tnúhu Yá Ndiõxí xĩndecu ìⁿ ìⁿ ñuú yíndèhu distritú-áⁿ, te cada-n nàcuáa ní cachí-í cada-n.

⁶ Te cue téé cada chiuⁿ-áⁿ xíní ñùhu-xi cuu-güedé mee-ni cuè téé ío váha quide ndáá nàcuáa vá yõ cáháⁿ dóho-güedé, te na cùu-güedé cue téé ndècu ìⁿ dii-ni ñadíhí-xi. Te ducaⁿ nchàa landú-güedé ná cùu-güexi landú sàndáá iní ñáhá xii Yá Ndiõxí cuèndá sá vã yõ cuatnuñaha xii-güexi quesahá-yu sá ío sáa iní-güexi te quide-güexi nándi sá ñà túú tàú-güexi cada-güexi.

⁷ Chi xìni ñuhu-xi sá ncháá cuè téé quindaha ñaha xii ñáyiú sàndáá iní tnúhu Yá Ndiõxí ío cundecu yíñùhu-güedé, chi ducaⁿ tàú-xi cada nchaa cue téé quide chiuⁿ Yá Ndiõxí, te xìni ñuhu tucu-xi sá vã cúú-güedé cue téé ñíí iní-xi, te ni vã cúú-güedé cue téé líhli iní-xi, te ni vã cúú-güedé cue téé quihu, te ni vã cúú-güedé cue téé plètú, te ni vã cúú-güedé cue téé dìcò-ni ducaⁿ ñíhí dǐhúⁿ.

⁸ Te xìni ñuhu-xi cuu-güedé cue téé sãñaha nùu vehe ndetatú cue ñáyiú ñùhu ichi, cue téé quide váha sá cúú-xí tnàha ñáyiú-xi, cue téé ío váha cùtnuní iní-xi nàcuáa cada cundecu ñuyíú-a, cue téé quide ndáá xĩndecu, cue téé quide nchaa nàcuáa ndùu vétú iní Yá Ndiõxí, cue téé xìto mee-xi ñá túú quide cutexínu.

⁹ Te na cùu-güedé cue téé ío váha sàndáá iní tnúhu váha tnúhu Yá Ndiõxí sá ñí dánèhé ñáhà-í xii-ndo cuèndá ducaⁿ te cue téé-áⁿ ndacu-güedé

cáháⁿ-güedé dóho ñáyiú cuendá cáďă-yu nchaa nàcuáa càháⁿ Yă Ndiöxí, te níhí-güedě tnúhu cáháⁿ váha-güedé núú nchaa ñáyiú dàquee tíhú tnúhu Yá Ndiöxí, te mee-ni cuè téé ducaⁿ quide váha taxi ndecu-n quindaha-güedé ñáyiú sàndáá iní tnúhu-gá.

¹⁰ Te na cächí tnúhu-í xii-n sǎ váí ñáyiú sàá iní-xi íó, te càháⁿ-yu mee-ni tnúhu sá ñà túú nàndíhi, te dándahú-yu tnàhá ñáyiú-yu, te ñáyiú isràél ío-gá vǎi-yu ducaⁿ xǐquide.

¹¹ Te nchaa ñáyiú ducaⁿ xǐquide xini ñuhu-xi nducu-o tnúhu cúñaha-o xii-yu cuendá cadí-yu yuhú-yu, chi dǎnehé-yu dava-gá ñáyiú ìⁿ sá ñà túú tàú-yu dacuàhá-yu, te ducaⁿ quidé-yu cuendá-ni sá nihí-yu díhúⁿ, te ío titní xichi ní cuu dándahú-yu nchaa ñáyiú xǐndecu ìⁿ-ni vèhe.

¹² Te ní cachí ìⁿ téé ío váha sàá díquí-xi ndècu mei ñuú distritú Crětá sá ncháá ñáyiú ñuú-dé-áⁿ ío ndèhdé-yu, te ío cuihna iní-yu, te ío vǎi xexí-yu, te cùhndú-yu.

¹³ Te ndáá ní cáháⁿ-dé chi ducaⁿ quidé-yu, te xǎⁿ ío cáháⁿ-n dǎho-yu cuendá sá ná quindáá váha iní-yu tnúhu Yá Ndiöxí.

¹⁴ Te cúñaha-n xii-yu sá vǎ cáďă cuendá-yu nchaa tnúhu ndehnde càháⁿ ñáyiú isràél, te ní vǎ cáďă cuendá-yu nchaa tnúhu càháⁿ ñáyiú ñá túú cuini quindáá iní tnúhu Yá Ndiöxí.

¹⁵ Te nchaa sá ñí cadúha Yá Ndiöxí íó ñuyíú-a cùu-xi mee nine-ni sá vǎha sá cúú-xí nchaa ñáyiú sa ní nduu ndoo ní nduu nine iní-xi ndècu ichi Yá Ndiöxí. Dico nchaa sá ñí cadúha-gá ñá túú

cùu-xi sá vǎha sá cúú-xí nchàa ñáyiú ndècu ichi cuehé ichi duha, chi ñá túú sàndáá iní-yu tnúhu-gá, chi mee-ni sǎ cuehé sá dúhá ñùhu iní-yu, te ñá túú quide cuendá-yu núu quide váha-yu àdi ñá túú quide váha-yu ndècú-yu.

¹⁶ Te cǎchí-yu sá sàndáá iní-yu Yá Ndiǒxí, dico nchaa sá quidè-yu-áⁿ cǎchí tnùní-xi sá ñǎ ndàá. Te Yá Ndiǒxí chí duuⁿ duuⁿ ñá túú tnàhá iní-gá nchaa nàcuáa quidè-yu, chí ío sǎá iní-yu, te ñá túú quidè-yu ni ìⁿ sá vǎha.

2

Tnúhu váha tnúhu Yá Ndiǒxí

¹ Te yòhó òré dánèhé-n ñǎyiú, te danèhé-n-yu mee-ni nàcuáa cǎháⁿ tnúhu váha tnúhu Yá Ndiǒxí.

² Te nchaa cue téé cùu sacuéhé ná càda cuendá-güedé vá cáda cùtexínu-güedé cundecu-güedé, te na cùndecu yiñuhu-güedé, te na cuǎha váha-güedé cuendá nàcuáa cada-güedé cundecu-güedé, te na quìndáá váha iní-güedé Yá Ndiǒxí, te na cùu iní-güedé tnàha ñáyiú-güedé, te na cùnduu cahnu iní-güedé cuèi nándi sá ná yǎha-güedé.

³ Te vitna cǎháⁿ tucu-í sá cúú-xí nchàa ñáyiú dìhí ñáyiú cùu sacuéhé sǎ ná cùndecu yiñuhú-yu, te vá cúú-yu ñáyiú yiti yùhu-xi, te ni vǎ cúú-yu ñáyiú quihu, te na dànehé-yu nchaa dava-gá ñáyiú cada váha-yu.

⁴ Te na dàsahú-yu nchaa ñáyiú dìhí ñáyiú cuechi cuendá ná cùu iní-yu yíi-yu, ndihí cue landú-yu,

⁵ ndihí cuendá sá ná cǎni váha iní-yu nàcuáa cundecú-yu, ndihí cuendá sá vǎ cǎní ìn-í-yu cadá-yu

ni ñⁿ sá cuèhé sá dúhá, ndihi cuendá sá ná càdá-yu nchaa chiⁿ ñuhu vehé-yu, ndihi cuendá sá cádá vâha-yu nchaa tnâha ñâyiú-yu, ndihi cuendá sá ná cádá-yu nchaa nâcuáa càháⁿ yíⁿ-yu, te ducaⁿ xìni ñuhu-xi cadá-yu cuendá sá vâ yõ cáháⁿ cuèhé cuendá tnúhu Yá Ndiõxí. Duha cúñaha-n xìi cue ñâyiú ñíⁿ ñâyiú cùu sacuéhé cuendá ducaⁿ dàsahú-yu nchaa ñâyiú ñíⁿ ñâyiú cuechi.

6 Te yòhó cáháⁿ-n dôho nchaa cue téé cuechi cuendá sá ná càni váha iní-güedé nâcuáa cundecu-güedé,

7 te cada-n mée-ni sá vâha cuendá ducaⁿ càncicúⁿ nihnu-güedé cada-güedé, te òré danèhé-n-güedé te ío váha cuu iní-n dànehé-n-güedé, te ndihi tnúhu yíñùhu cáháⁿ ndihi-n-güedé.

8 Te cáháⁿ-n mée-ni tnúhu váha, te ducaⁿ te vá yõ ñⁿ cáháⁿ cuèhé cuendá tnúhu càháⁿ-n, te nchaa ñâyiú cùu úhú iní ñáhá xìi-o cucahaⁿ núⁿ-yu, te vá ñíⁿ-yu tnúhu cáháⁿ cuèhé-yu cuendá-ó.

9 Te ío cáháⁿ-n dôho nchaa cue téé xìnu cuechi sá ná quindáá iní-güedé cada-güedé nchaa chiⁿ tahu patróoⁿ-güedé nâcuáa cudíu-güedé núú cuè téé-áⁿ, te vá càháⁿ sàá iní-güedé.

10 Te vá cání iní-güedé duhu-güedé, te cada ndáá-güedé cuendá sá ñà túú nâ caní iní ñáhá cuè patróoⁿ-güedé, te ducaⁿ te cutnùní iní ñâyiú sá tnúhu Yá Ndiõxí ío váha dànehé ñáhá-xí nâcuáa cada-o cundecu-o, te ñíu-gá cúú-gá Yaá dácâcu nihnu ñaha xìi-o núú ùhú núú ndàhú.

11 Te nchoo ñí cutnùní iní-ó sá Yá Ndiõxí ío cùndahú iní-gá nchaa nchoo ñâyiú ndècu ñuyíú-a,

te ní taxi-gá tnúhu ndee ìní sá nánìhí tàhú nchaandi tùhú ñáyiú te núu na quìndáá iní ñáhă-yu xii-gá.

¹² Te ní cachí-gá sá dáñá-ó nchàa ichi cuehé ichi duha chi ñá tnàhá iní-gá cundecu-o ìchi-án, te vá ìo cuhuⁿ iní-ó nchàa sá ìò ñuyíú-a, te ní cachí tucu-gá sá ìo cani iní-ó nàcuáa cundecu-o vîtna ndecu-o ñuyíú-a te cada ndáá-ó cùndecu-o cuendá nduu vétú iní-gá.

¹³ Te cundetú-o sáá nduu càhnu vihi, nduu quìxi tucu Xítóhó Jesucristú Yáá cúú Ndiöxí-ó, te diu-gá ní dácăcu nihnu ñaha-gă xii-o nùú ùhú núú ndàhú. Te nduu-ăⁿ ìo cudíí ìní-ó.

¹⁴ Te mee-gă ní xíhí-gá chi ducaⁿ ñí cuiní-gá cunduu, te ducaⁿ ñí quide-gá cuendá nchoo vă cùndècu-gá-ó ìchi cuehé ichi duha, te nduu ndoo nduu nine iní-ó, te ducaⁿ te cuu-o cuè ñáyiú quindaha-gă, te ñi yùhu ñi iní-ó càda-o mee-ñi sá vâha.

¹⁵ Te nchaa tnúhu-án danèhé-n-yu te cúñaha-n xii-yu nàcuáa cadá-yu, te cáháⁿ-n dôho-yu te núu ñá túú quide ndáá-yu. Te cada-n să cúú-n ìⁿ téé xínu cuechi núú Yă Ndiöxí, te vá dáñá-n mèn-daquee tíhú ñáhá ñáyiú xii-n.

3

Nchaa sá tàú ñáyiú ndècu ichi Yá Ndiöxí cadá-yu

¹ Te cúñaha-n xii-yu sá ná quìndáá iní-yu cadá-yu nchaa nàcuáa càháⁿ nchaa cue téé cùchiuⁿ, te tàú-yu chindee ñàhá-yu xii-güedé nchaa chiúⁿ váha quide-güedé.

² Te vá càháⁿ cuèhé-yu cuèndá ñáyiú, te vá cúndùu pletú-yu, te na cùú-yu ñáyiú ndàhú iní-xi, te na cùndahú iní-yu nchaa tnàha ñáyiú-yu.

³ Te tnàhá-ó ñí xóo cada-o dàtná quidé ñáyiú-án vitna, chi ío ñí dǐquí-ó chi ñá tècú tnùní-ó nàcuáa càháⁿ tnúhu Yá Ndiǒxí ní cùu, te ío ní xínduu sàá iní-ó nǔú-gǎ, te ní xíndecu-o ñí ichi sá ñà túú tàú-ó cùndecu-o ñí cuu, te nándi sá cuèhé sá dúhá ío ñuyíú-a ní xóo cudǐ iní-ó ñí xóo cada-o chi ní xóo taxi tnùní ñáhá-xí xì-o, te ní xóo cada cuèhé ní xóo cada duha-o ñí cùu, te ní xíndecu-o ñí chie cuedú iní, te cuèndá nchaa sá ñí xóo cada-o-ǎⁿ xǎⁿ ío ní xóo cuu úhú iní ñáhá ñáyiú xii-o, te ducaⁿ-ni nchòo tucu ní xóo cuu úhú iní-ǒ-yu.

⁴ Te Yá Ndiǒxí Yaá ní dácǎcu nihnu ñaha xì-o núú úhú núú ndàhú ní dándíxí túu-gǎ iní-ó nàcuáa cutnùní iní-ó sǎ ío váha iní-gǎ, te cùu iní ñáhá-gǎ xii nchaa nchoo ñáyiú ndècu ñuyíú-a.

⁵ Te Yá Ndiǒxí ní dácǎcu nihnu ñaha-gǎ xii-o núú úhú núú ndàhú, dico ñá díú cuèndá ñí sá vǎha quide-o ndecu-o ñuyíú-a ducaⁿ ñí quide-gǎ, chi mee-gǎ ducaⁿ tnàhí ní cundàhú iní ñáhá-gǎ xii-o. Te ní nduu ndoo ní nduu nine iní-ó, te ní cuu-o dàtná ñí ñáyiú saa, chi Espíritú Yá Ndiǒxí ducaⁿ ñí quide ñaha-xi xì-o.

⁶ Te Espíritú-gǎ ní taxi-gǎ ñí yùhu ñí iní-gǎ ndécú ndíhi-o, te ducaⁿ ñí quide-gǎ chi ní sándáá iní-ó Xítohó Jesucristú Yaá ní dácǎcu nihnu ñaha xì-o núú úhú núú ndàhú.

⁷ Te ío cùndahú iní ñáhá-gǎ xii-o núu sa ní quide ndáá-gǎ cuéchi-o te ní cuu-o dèhe-gǎ, núu xǎⁿ vitna ndètu-ná-ó sǎá nduu ndùu táhú-ó cùndecu-o ndíhi-gǎ ñí caa ñí quíhíⁿ.

8 Te tnúhu ní cáháⁿ-í-a cùu-xi tnúhu ndáá cuiti, te cuení-í sá ñi yuhu ñi iní-n cáháⁿ-n tnúhu-gá núu-yu cuendá sá ncháá ñáyiú sàndáá iní ñáhá xìi Yá Ndióxi nducu ndéé-yu cadá-yu mee-ni sá vâha, te tnúhu-áⁿ cúu-xí mèe-ni tnúhu váha, te ío váha sá cúu-xí-yu.

9 Te vá cadá cuendá-n ncháa tnúhu sá ñà túú nándíhi xitnáha ñáyiú, te vá cadá cuendá-n ñáyiú nándi cáháⁿ cuendá ncháa sá ñi xóo cada cue ñáyiú ní xíndecu ndéé sanaha, te vá cadá cuendá-n ncháa tnúhu xitnáha ñáyiú xícuèhé tnáhá cuendá tnúhu ní chídó tnùní ndíi Moisés, chi ncháa tnúhu xitnáhá-yu-áⁿ ñà túú tnàhí nandíhi-xi, te dàcuíta ñaha-xi xìi-o.

10 Te núu ío ñáyiú ní ngúíta-yu nándi tnúhu cáháⁿ-yu cuendá sá vâ cúu ñⁿnuu cue ñáyiú ndècu ichi Yá Ndióxi ñá, te ñáyiú-áⁿ cáháⁿ sàhú-n dôho-yu ñⁿ úú xito, te núu vá tníⁿ-yu tnúhu cáháⁿ-n ñá, te vá ñíhí tnáhá-gã-n ndíhí-yu.

11 Te ducaⁿ càda-n, chi ñáyiú-áⁿ duuⁿ duuⁿ ñá túu-gã cuení-yu cadá-yu sá vâha, chi mee-ñá sá cuèhé sá dúhá tnáhá iní-yu cadá-yu, te cùtnuní iní mèé-yu sá ñà túú quède ndáá-yu, te sáá nduu te nacháhu-yu ncháa sá quídě-yu.

Nàcuáa cada té Títú

12 Te cuení-í tendaha-í té Àrtemás quixi-dé núú ndécú-n àdi té Tiquicú, te òré ná quèxio ndéda-ni càa ñⁿ cue téa-a núú ndécú-n, te ío nducu ndèe-n quíhíⁿ-n ñúú Nìcòpólís núú quíhíⁿ-í cundecu-í, chi yàcáⁿ cuení-í quíhíⁿ-í cundecu-í yóó quídé víxiⁿ-xi.

13 Te ío cuáñaha-n nchàa sá xíní ñùhu té Zèñas téé ío váha xíní nchaa nàcuáa càháⁿ lèi, ndihi té Àpolós cuèndá sá ñà túú nă cumání xii-güedé ichi.

14 Te cuíní-í sá ncháá ñáyiú ndècu ndihi-o ichi Yá Ndiǒxí cada váha-yu, te cuáñahá-yu ìⁿ sá xíní ñùhu ñáyiú, te ío váha chiúⁿ cadá-yu te núu ducaⁿ na cadá-yu.

Tnúhu ndéé núú nǐ ndihi-ná

15 Te vitna ío cada ndee iní-n càchí nchaa ñáyiú ndècu ndihi-í iha, te cúñaha-n sǎ ío na cada ndee iní nchaa ñáyiú cùu iní ñáhá xii-o, ñáyiú sàndáá iní ñáhá xii Yá Ndiǒxí. Te Yá Ndiǒxí ío na chindee chitúu ñaha-gǎ xii-ndo nchàa-ndo. Te ducaⁿ na cùnduu. Te ío chí cadá ndèe iní-nă vitna.

Tnúhu ní cáháⁿ yă ndiöxí xito cùu uú
New Testament in Mixtec, Peñoles (MX:mil:Mixtec,
Peñoles)

copyright © 2002 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mixtec, Peñoles

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mixteco, Peñoles [mil], Mexico

Copyright Information

© 2002, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mixtec, Peñoles

© 2002, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

872f7754-0986-5ecd-a059-925a708a6939